

Klimastrategi

INDLEDNING

Viborg Kommune ønsker at forstærke sin indsats for forbedring af klimaudviklingen.

Klimaet er under forandring, blandt andet kendetegnet ved globalt stigende temperaturer. De stigende temperaturer tilskrives den menneskeskabte udledning af drivhusgasser, der er afledt af forbruget af fossile brændstoffer til fremstilling af energi.

Der er blandt eksperter uenighed om, hvor stor en rolle forbruget af de fossile brændstoffer spiller. Nogle mener, at klimaændringen kan være en naturlig variation, idet der historisk set altid har forekommet klimaændringer.

Under alle omstændigheder er det på højeste politiske plan besluttet, at den menneskeskabte udledning af drivhusgasser skal reduceres.

Gennem en årrække har der i kommunen blandt andet været fokus på at opnå besparelser på energiforbruget og dermed også indirekte på at reducere udledningen af drivhusgasser.

Byrådet besluttede den 24. september 2008 at påbegynde processen med at formulere en klimastrategi med udgangspunkt i visionen for Viborg Kommune og ambitionen om at skabe en grøn kommune.

Formålet med klimastrategien for Viborg Kommune er:

- at skabe vished for, i hvilken retning Byrådet ønsker at bevæge sig i forhold til klimaproblematikken. Strategien beskriver målsætninger og indsatsområder, der skal danne baggrund for handlingsplaner og budgetprioriteringer på klimaområdet.
- at danne grundlag for prioritering og koordinering af initiativer i kommunen, der kan reducere den menneskeskabte påvirkning af klimaet og afbøde effekterne af de klimaforandringer, der finder sted.

Strategien tager først og fremmest sigte på de almindelige kommunale aktiviteter, men åbner også for initiativer på andre områder samt for samarbejde med andre, for eksempel kommunens borgere, foreninger, uddannelsesinstitutioner, virksomheder og andre myndigheder.

Kommunens klimastrategi forholder sig til klimaudviklingen ud fra to hovedsynsvinkler:

- **forebyggelse af klimaudviklingen og**
- **tilpasning til en anden klimavirkelighed.**

For begge synsvinkler gælder, at der findes en række mulige indsatsområder og initiativer, der kan bidrage til at opfylde klimamålsætningerne.

Strategien, herunder sådanne mulige indsatser, fremgår af de næste sider. Strategien udsendes nu i offentlig høring. På baggrund af de input, Kommunen modtager i offentlighedsfasen, vil Kommunen nærmere tage stilling til, hvilke indsatsområder der skal vælges, og der vil blive udarbejdet konkrete handlingsplaner for de ønskede initiativer. Samtidig kan der fastlægges konkrete mål for de enkelte initiativer og deres bidrag til opfyldelsen af de overordnede målsætninger i klimastrategien.

Klimastrategien er udarbejdet på baggrund af en rapport fra en kommunal arbejdsgruppe. Rapporten beskriver bl.a. klimaændringerne og deres konsekvenser. Endvidere redegøres for tiltag til forebyggelse og afhjælpning af klimaudviklingen.

STRATEGI FOR FOREBYGGELSE AF KLIMAUDVIKLINGEN

Målsætning

Kommunens udledning af drivhusgasser reduceres, så kommunen som helhed bliver CO₂ neutral.

Mulige initiativer

For at opfylde denne målsætning, kan der iværksættes initiativer på følgende hovedområder.

Kommunen som virksomhed

Kommunale bygninger

- Alle nye kommunale bygninger opføres i mindst energiklasse 1.
- Ved ombygninger i og tilbygninger til kommunale byggerier, bygges der ligeledes mindst efter energiklasse 1, hvis investeringen kan tjenes hjem indenfor 10 år.
- Der kan skabes budgetmæssig mulighed for at gennemføre de energibesparende foranstaltninger, som har en tilbagebetalingstid på under 5 år, hvilket er en forpligtelse for kommunen efter KL-aftale.
- Ansvar for planlægning og udførelse af energibesparende foranstaltninger/alternative energiformer, herunder budgetansvar for foranstaltningernes udførelse, kan forvaltningsmæssigt koncentreres for at sikre optimal udnyttelse af de økonomiske ressourcer.

Energipolitik for Viborg Kommune

- Energipolitikken videreudvikles til at omfatte alle aktiviteter i kommunen, der omfatter energiproduktion og energiforbrug.
- Kurveknækrafttalen med Elsparefonden kan følges op i form af konkrete handlingsplaner.
- Indkøb af klimavenlig energi.
- Øget opsætning af vindmøller.
- Etablering af nye CO₂ neutrale anlæg kan

fremmes og eksisterende CO₂ neutrale anlæg skal bevares og udbygges i nødvendigt omfang.

Kommunens transportarbejde

- Som grundlag for beslutning om, hvilke emissionsreducerende tiltag, der skal iværksættes med hensyn til kommunalt transportarbejde, kan der udarbejdes en analyse af det transportarbejde, der udføres i forbindelse med de kommunale aktiviteter. Skift til eksempelvis eldrevne køretøjer forventes at kræve en længere forberedelsesperiode, min. 1-2 år. Derfor skal en beslutning om indfasning af sådanne køretøjer tages i god tid inden et forventet starttidspunkt.

Beregning af udledning af drivhusgasser i Viborg Kommune via "KL klimaberegner"

- Der kan udarbejdes en opgørelse over udledningen af drivhusgasser fra Viborg Kommunes aktiviteter, og i den udstrækning det skønnes formålstjenligt også over udledningen for kommunen som geografisk enhed.

Kommunen som myndighed

Varmeplanlægning

- Varmeplanlægningen for Viborg Kommune skal gennemgås med henblik på at revurdere de fremtidige forsyningsprincipper set i lyset af klimaudviklingen, herunder aktivt at arbejde for
 - at der kan ske en udbygning af fjernvarmeforsyningen i hele kommunen
 - at der kan etableres CO₂ neutrale varmeanlæg som f.eks. biogasanlæg, bio(kraft)varmeanlæg og slamforbrændingsanlæg samt geotermiske anlæg, hvis dette er en teknisk mulighed.

Initiativet om "fjernvarmenet Viborg Kommune" bør være et hovedemne i arbejdet mod en ny varmeplan ligesom det påtænkte affaldsforbrændingsanlæg ved Kjellerup.

Kommuneplanlægning - planlægning af nye byudviklingsområder mm.

- Der udlægges i den fysiske planlægning områder til "nul energi-bebyggelse". Dette foreslås som tema i kommuneplanlægningen. Emnet skal ses i sammenhæng med varmeplanlægningen.
- Der iværksættes en vindmølleplanlægning med henblik på at udlægge områder til opstilling af flere vindmøller. Der kan endvidere planlægges for alternative energiformer, eksempelvis biogasanlæg og geotermiske anlæg. Dette foreslås ligeledes som tema i kommuneplanlægningen. Emnet skal også ses i sammenhæng med varmeplanlægningen for Viborg Kommune.

- Der planlægges for flere skovrejsningsområder.

Trafikplanlægning og trafik

- Der kan ske en udbygning af det kommunale cykelstinet.
- Kommunen kan i samarbejde med regionen arbejde for, at busserne i den kollektive trafik skal anvende klimavenlig teknologi.

Samarbejde offentlig-privat

Samarbejde med lokale og regionale parter

- Ud over de kommunale klimaaktiviteter ønsker kommunen at samarbejde med borgere, foreninger, virksomheder, forsknings- og uddannelsesinstitutioner og andre myndigheder om iværksættelse af klimarelevante tiltag. Samarbejdet forventes at kunne finde sted på mange niveauer og med stor mangfoldighed i aktiviteterne.

Rådgivning

- Der kan afsættes ekstra ressourcer til energirådgivning til institutioner, borgere og virksomheder.

Ændring af adfærdsmønstre

- Der kan afholdes kampagner og aktiviteter om "klimarigtig adfærd" for medarbejdere og borgere, der bruger de kommunale tilbud.

STRATEGI FOR TILPASNING TIL EN ANDEN KLIMAVIRKELIGHED

Målsætning

Kommunen ønsker at indarbejde tilpasninger til en anden klimavirkelighed i sine drifts- og anlægsaktiviteter. Målsætningen er at afbøde konsekvenserne af klimaændringerne, så der ikke opstår unødige tab af samfundsmæssige værdier eller skader på infrastruktur og anlæg af samfundsmæssig betydning.

Mulige initiativer

For at opfylde målsætningen, kan der iværksættes initiativer på følgende hovedområder.

Drift og anlæg

Kortlægning og analyse af de mulige problemområder

- Der kan som konsekvens af øget havvandsstand, kraftig nedbør og tørkeperioder gennemføres en kortlægning og analyse af de mulige problemområder, herunder hvilke foranstaltninger der vil være hensigtsmæssige at bringe i anvendelse, for at der kan ske tilpasning til den forventede nye klimavirkelighed. Der ses i første omgang på kommunens tekniske anlæg og infrastruktur samt den kommunale driftsvirksomhed som helhed.

Kommunale anlægsprojekter

- Ved alle kommunale anlægsarbejder kan konsekvenserne af øget havvandstand, ekstrem nedbør og ændrede grundvandsforhold altid vurderes i forbindelse med projekteringen.

Kloakanlæg

- Ved nyanlæg og udskiftninger af kloakanlæg kan der ske en udvidelse af dimensioneringen med mindst 30 % i overensstemmelse med de gældende anbefalinger fra Danva.

Det kommunale beredskab

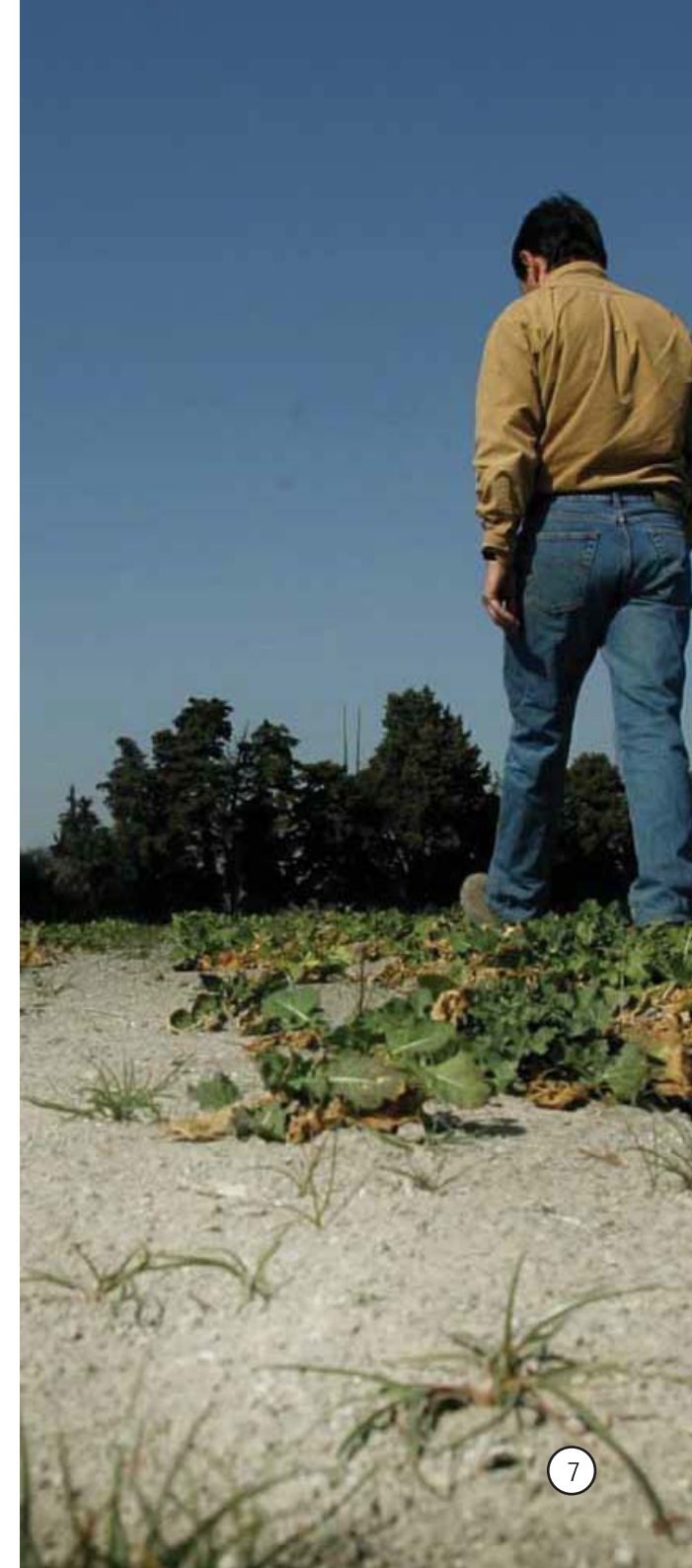
- Der kan udarbejdes beredskabsplaner for situationer med ekstrem nedbør og ekstrem

tørke. Særligt bør beredskabet i forhold til naturbrande og oversvømmelser vurderes.

Planlægning

Kommuneplanlægning - planlægning af nye byudviklingsområder mm.

- Der kan anvendes højdemodeller og modeller for grundvand og overfladevand som grundlag for udpegningen af fremtidige byudviklingsområder i kommuneplanlægningen.
- Planlægning for grønne områder og lavbundsarealer til optag af overfladevand i tilfælde af ekstrem nedbør kan videreudvikles.

Klimastrategi

VIBORG
KOMMUNE